Purusha Suktam in Telugu

పురుషసూక్తమ్

NityaPaath
nityapaath.com/purusha-suktam/

MANTRA

1 ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః సహస్రాక్షః సహస్రపాత్।
స భూమిꣳ సర్వత స్పృత్వాఽత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గులమ్॥

Om sahasra shirsha purushah sahasrakshah sahasra pat.
Sa bhumin sarvata spritvaty atishthad dashangulam.

2 పురుష ఏవేదꣳ సర్వం యద్భూతం యచ్చ భావ్యమ్।
ఉతామృతత్వస్యేశానో యదన్నేనాతిరోహతి॥

Purusha evedan sarvam yad bhutam yach cha bhavyam.
Utamritatvasyeshano yad annenatirohati.

3 ఏతావానస్య మహిమాతో జ్యాయాꣳశ్చ పూరుషః।
పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని త్రిపాదస్యామృతం దివి॥

Etavan asya mahimato jyayansh cha purushah.
Padosya vishva bhutani tripad asyamritam divi.

4 త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః పాదోఽస్యేహాభవత్ పునః।
తతో విష్వఙ్ వ్యక్రామత్సాశనానశనే అభి॥

Tripad urdhva udait purushah padosyehabhavat punah.
Tato vishvan vyakramat sashananashane abhi.

5 తతో విరాడజాయత విరాజో అధి పూరుషః।
స జాతో అత్యరిచ్యత పశ్చాద్భూమిమథో పురః॥

Tato virad ajayata virajo adhi purushah.
Sa jato atyarichyata pashchad bhumim atho purah.

6 తస్మాద్యజ్ఞాత్ సర్వహుతః సమ్భృతం పృషదాజ్యమ్।
పశూꣳస్తాꣳశ్చక్రే వాయవ్యానారణ్యా గ్రామ్యాశ్చ యే॥

Tasmad yajnat sarvahutah sambhritam prishadajyam.
Pashuns tansh chakre vayavyan aranya gramyash cha ye.

7 తస్మాద్యజ్ఞాత్ సర్వహుత ఋచః సామాని జజ్ఞిరే।
ఛన్దాꣳసి జజ్ఞిరే తస్మాద్యజుస్తస్మాదజాయత॥

Tasmad yajnat sarvahuta richah samani jajnire.
Chhandansi jajnire tasmad yajus tasmad ajayata.

8 తస్మాదశ్వా అజాయన్త యే కే చోభయాదతః।
గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్తస్మాజ్జాతా అజావయః॥

Tasmad ashva ajayanta ye ke chobhayadatah.
Gavo ha jajnire tasmat tasmaj jata ajavayah.

9 తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్ పురుషం జాతమగ్రతః।
తేన దేవా అయజన్త సాధ్యా ఋషయశ్చ యే॥

Tam yajnam barhishi praukshan purusham jatam agratah.
Tena deva ayajanta sadhya rishayash cha ye.

10 యత్పురుషం వ్యదధుః కతిధా వ్యకల్పయన్।
ముఖం కిమస్యాసీత్ కిం బాహూ కిమూరూ పాదా ఉచ్యేతే॥

Yat purusham vyadadhuh katidha vyakalpayan.
Mukham kim asyasit kim bahu kim uru pada uchyete.

11 బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీద్బాహూ రాజన్యః కృతః।
ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః పద్భ్యాం శూద్రో అజాయత॥

Brahmanosya mukham asid bahu rajanyah kritah.
Uru tad asya yad vaishyah padbhyan shudro ajayata.

12 చన్ద్రమా మనసో జాతశ్చక్షోః సూర్యో అజాయత।
శ్రోత్రాద్వాయుశ్చ ప్రాణశ్చ ముఖాదగ్నిరజాయత॥

Chandrama manaso jatash chakshoh suryo ajayata.
Shrotrad vayush cha pranash cha mukhad agnir ajayata.

13 నాభ్యా ఆసీదన్తరిక్షం శీర్ష్ణో ద్యౌః సమవర్తత।
పద్భ్యాం భూమిర్దిశః శ్రోత్రాత్తథా లోకాఁ2 అకల్పయన్॥

Nabhya asid antarikshan shirshno dyauh samavartata.
Padbhyam bhumir dishah shrotrat tatha lokan akalpayan.

14 యత్పురుషేణ హవిషా దేవా యజ్ఞమతన్వత।
వసన్తోఽస్యాసీదాజ్యం గ్రీష్మ ఇధ్మః శరద్ధవిః॥

Yat purushena havisha deva yajnam atanvata.
Vasantosyasid ajyam grishma idhmah sharad dhavih.

15 సప్తాస్యాసన్ పరిధయస్త్రిః సప్త సమిధః కృతాః।
దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానా అబధ్నన్ పురుషం పశుమ్॥

Saptasyasan paridhayas trih sapta samidhah kritah.
Deva yad yajnam tanvana abadhnan purusham pashum.

16 యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్త దేవాస్తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్।
తే హ నాకం మహిమానః సచన్త యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సన్తి దేవాః॥

Yajnena yajnam ayajanta devas tani dharmani prathamany asan.
Te ha nakam mahimanah sachanta yatra purve sadhyah santi devah.

Text checked against: Gita Press, Gorakhpur: Nitya Karma Puja Prakash (code 592). Meanings, audio and all scripts at nityapaath.com/purusha-suktam/